

І.М. Янусь, магістр з фінансів і кредиту, Тернопільський національний економічний університет, м. Тернопіль

НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПОДАТКОВОЇ ТА МИТНОЇ СИСТЕМИ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

На сьогодні розвиток світової економіки спрямований на поглиблення взаємозв'язків на основі інтеграції національних економічних систем для

досягнення високого рівня суспільного розвитку. Важливе значення у цих процесах відіграє податкова та митна політика держави.

Процес європейської інтеграції, до якого залучилася Україна, справляє вплив на зовнішньоекономічну діяльність і обумовлює необхідність вдосконалення перш за все податкової та митної системи, які забезпечують регулювання цієї сфери

Одним з головних напрямків удосконалення податкової системи в умовах інтеграційних процесів є гармонізація. Саме гармонізація податкової системи здатна активізувати інноваційно-інвестиційну складову розвитку із позитивним впливом на структурні процеси у реальному секторі економіки, чим забезпечить динамічне економічне зростання із підвищенням рівня та якості життя населення [1].

В межах податкової політики Європейського союзу (ЄС) за умов її гармонізації, країнам-членам не забороняється використовувати національні моделі оподаткування, адаптовані до загальних вимог. Якщо гармонізація у сфері непрямого оподаткування обмежує країни щодо проведення власної політики, то у сфері прямого оподаткування цей процес набагато ліберальніший, адже кожна країна відстоює свої інтереси. Як справедливо зазначає А.І. Крисоватий, «податкову політику, яку практикують у країнах ЄС, можна назвати скоріше скоординованою відповідно до інтересів кожної держави, ніж уніфікованою, але головна її перевага в тому, що вона відповідає інтересам країн-членів» [2, с. 297].

Податкова інтеграція починається саме з інтеграційних процесів у митній політиці. Цей напрямок можна вважати правильним, оскільки приведення у відповідність митних платежів є вихідним моментом гармонізації податкових систем у цілому і оскільки якраз мито першим стоїть на заваді економічній інтеграції, тоді як більшість інших податків регулюють внутрішні процеси споживання і нагромадження.

Аналіз розвитку митної системи України в умовах інтеграційних процесів, засвідчує процес її становлення та вдосконалення в контексті

стандартів Всесвітньої митної організації (ВМО) та адаптації до європейських вимог загалом.

В перспективі удосконалення податкової системи в умовах інтеграційних процесів потребує вироблення поетапної цілісної стратегії адаптації вітчизняної податкової системи до міжнародних вимог не тільки щодо її структури, але й за рівнем податкової культури платників, добросовісності працівників податкових органів до виконання службових обов'язків, поширення практики добровільної сплати податків, забезпечення стабільності податкового законодавства.

Основними напрямками розвитку митної системи України в умовах інтеграційних процесів повинно стати: поліпшення національної митної інфраструктури, удосконалення організаційної структури митної системи та спільне розв'язання проблеми адаптації митного законодавства України до європейських норм і стандартів, створення для цього відповідних політичних, економічних та організаційно-правових засад, спрощення митних процедур, розвиток кадрового потенціалу митної служби.

Всі заходи, які останніми роками здійснювалися у межах податкової та митної системи, мали нестабільний характер, для них відсутній був принцип цілісності та системності, що виключало можливість отримання позитивного ефекту. Сучасна вітчизняна податкова та митна система України стали фактором зниження міжнародної конкурентоспроможності країни, певною мірою вони сприяють зростанню тіньового сектору, поширенню корупції та закріпленню соціальної несправедливості в суспільстві.

Список літератури: 1.Десятнюк О.М Податкова гармонізація на глобальному рівні // Економічні проблеми 21 століття: міжнародний та український виміри; моногр. за ред. С.І.Юрія, Є.В. Савельєва. - К.: Знання, 2007. - 595 с. 2.Крисоватий А.І. Теоретико-організаційні домінанти та практика реалізації податкової політики в Україні: Монографія/ А.І. Крисоватий.- Тернопіль: Карт-бланш, 2005. - 371 с.